

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
Факультет соціології

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ТА ПРОГРАМ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: доц. Олег МАЗУРИК.

Пролонговано: на 20 2024 р. Олег Мазурик «21» 08 2023 р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20 /20 р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ 2022

Розробник: Олег МАЗУРИК, д.соц.н., доцент, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис)

Олег МАЗУРИК
(прізвище та ініціали)

Протокол № 12 від «28» серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії Тетяна Червінська Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності по оцінюванню соціальних програм та проєктів.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проєкти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.
2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.
3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу, групової роботи та публічної дискусії.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** Знайомство із сутністю моніторингу та оцінювання соціальних програм та проєктів розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері – евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи розробки та оцінювання соціальних програм та проєктів, зокрема, з'ясування способів і засобів соціологічного аналізу впливу соціальних проєктів на різні сфери суспільного життя. Індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрованої освіти.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Надати загальний огляд теоретико-методологічних засад проведення оцінювання соціальних програм та проєктів
- Ознайомлення з основними правилами складання проєктів і програм, планування та оцінювання проєктів щодо процесу й очікуваних результатів впровадження.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності щодо соціальних програм та проєктів.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК1);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК5);
- здатність організувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, здійснювати процедуру соціологічного оцінювання (СК12).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати зміст програми оцінювання соціальних проєктів	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усна відповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усна відповідь, контрольна робота	20
2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усна відповідь, контрольна робота	20
3.1	Удосконалення навичок комунікації	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усна відповідь	20
4.1	Робота в групі	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Усна відповідь	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
PH04 Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач	+			+	+
PH14 Застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення організаційних та регіональних проблем		+	+		

7. **Схема формування оцінки.**

7.1. **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Індивідуальна та групова робота (усна відповідь) на практичних заняттях: PH1, PH2.1, PH2.2, PH3.1, PH4.1 – **40 балів / 24 бали.**
2. Виконання контрольних робіт: PH1.1, PH2.1, PH2.2 – **20 балів / 12 балів**

- **підсумкове оцінювання – іспит, PH1.1, PH2.1, PH2.2 – 40 балів / 24 бали**

Умови допуску до іспиту: Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів для отримання допуску до іспиту обов'язково слід пройти співбесіду з лектором, представити доопрацювання (за узгодженням з лектором)

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Усні відповіді оцінюються по факту проведення практичних занять, бали накопичуються протягом семестру
2. Контрольна робота 1 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 1-9.
3. Контрольна робота 2 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 10-17.

7.3. **Шкала відповідності оцінок**

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ. заняття	самостійна робота
1. Планування оцінювання				
1	Оцінювання як форма експертної діяльності	2	2	4
2	Міжнародний досвід оцінювання програм та проєктів	2	2	4
3	Міжнародні та вітчизняні стандарти оцінювання	2	2	4
4	Правові засади оцінювання в Україні	2	2	4
5	Поняття програм та проєктів (загальна характеристика проєктної та програмної діяльності)	2	2	4
6	Моніторинг і оцінювання: подібність і відмінності	2	2	4
7	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
8	Кількісний та якісний підходи до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	4
9	Розробка мірил оцінювання	2	2	4
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	4
2. Проведення оцінювання				
10	Збір даних для оцінювання	2	2	4
11	Інтерпретація та аналіз даних при оцінюванні	2	2	4
12	Оцінювання державних програм	2	2	4
13	МіО діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування	2	2	4
14	МіО у сфері охорони здоров'я	2	2	4
15	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
16	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	4
17	Впровадження результатів оцінювання в управлінські рішення	2	4	4
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	4
	ВСЬОГО	34	40	76

Загальний обсяг: 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Практичні заняття – 40 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. - К.: Всеуито, 2003. - 350 с.
3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. – 176 с.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм: Навчально-методичний посібник. - Одеса: ТЭС, 2009. – 112 с.

5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. – 580 с.
6. Як підготувати якісний соціальний проєкт? Методичний посібник. Київ, 2020. 68 с. // <https://cegal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/yak-pidgotuvati-yakisniy-sotsialniy-proyekt.pdf>

Додаткова:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проєктів. Кіровоград, ІСКМ, 2007. - 100 с. // <http://suri.lv/bt2sq>
2. Безпалько О.В. Соціальне проєктування. Навчальний посібник. – К., 2010. – 127 с. // http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26151/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf
3. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Гороршко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с.
4. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184.
5. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. – Київ: МФ "Відродження", 2017. – 27 с. // http://issuu.com/irf-ua/docs/mio_framework_final_web?c=2879057/4355318
6. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. – К.: К.І.С., 2013. – 272 с.
7. Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. – Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020 – 140 с.
8. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірєва та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. – 124 с.
9. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І.Саска. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
10. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects – Sage, 2004. – 213 p.
11. Rossi P.H., Lipsy M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004. <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/may/rideri/Rossi-Evaluation-A-systematic-approach.pdf>
12. Patton M.Q. Facilitating Evaluation Principles in Practice - Utilization-Focused Evaluation, Saint Paul, MN January 2018, 336 p. SAGE Publications

10. Додаткові ресурси:

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-mt.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.afrea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://www.europeanevaluation.org/> - Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
6. <https://www.ukrexval.org> - Українська асоціація оцінювання
7. <http://core.human.cornell.edu> - Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)